

Секція: **ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО**

Керівники: **проф. Р.Федорович, доц. Г.Ціх**

Секретар: **доц. О. Гевко**

УДК 339.187.6

О.Березовська

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

СУТНІСТЬ ЛІЗИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОМУ АСПЕКТІ

Банківське кредитування займає перше місце за обсягами фінансових інвестицій у світі, одразу ж за ним йде лізинг, який по праву можна вважати прогресивним методом забезпечення виробництва матеріально-технічними засобами. Крім того, за допомогою лізингу стає можливим використовувати новинки техніки і технологій та модернізувати обладнання, що в своє чергу веде до підвищення конкурентоспроможності власне господарюючого суб'єкта.

Однак слід одразу ж відмітити, що єдиного загальноприйнятого визначення «лізинг» немає. У своїх наукових працях дослідники по різному трактують поняття лізингу, що у свою чергу породжує різнонаправленість точок зору стосовно визначення його сутності. Як результат, протягом досить тривалого часу сутність лізингу, особливо економічна, була і залишається спірною. Вітчизняна економічна література лізинг трактує по-різному: як різнотермінову оренду, різновид орендних операцій, вид інвестиційної діяльності, єдине господарське боргове зобов'язання, специфічна форма кредиту, майновий кредит, складна торгово-посередницька операція, спосіб купівлі-продажу засобів виробництва чи права користування майном, тощо.

Однак найкраще характеризує фінансово-економічну сутність визначення дане Куліш Т.В., з яким ми погоджуємося, а саме: «лізинг має трійну економічну основу і зберігає в собі одночасно якості кредитної угоди, інвестиційної і орендної діяльності. Вони тісно сполучаються і взаємопроникають один в одного, утворюючи в сукупності нову організаційно-правову форму бізнесу. Звідси лізинг – це сукупність економіко-правових відносин, які виникають із придбанням у власність майна та передачею його у тимчасове володіння і користування на визначений термін і за визначену плату».

Визначимо найважливіші відмінності лізингу від оренди чи кредиту.

На відміну від кредиту після закінчення терміну лізингу і виплати всієї суми орендної плати об'єкт лізингу залишається у власності лізингодавця (якщо договором не передбачено його викуп). Крім того, лізингова угода більш гнучка, ніж кредит. Кредит завжди припускає обмежені строки й розміри погашення. При лізингу в зв'язку з тим, що розміри й строки виплат визначаються на договірній основі, в угоді можуть бути оптимально враховані інтереси всіх сторін.

Виходячи з класичних уявлень про оренду й лізинг, наведених їх тлумачень і світової практики, можна назвати такі суттєві відмінності оренди від усіх видів лізингу:

1) оренда – це двостороння угода між орендодавцем і орендарем, а лізинг – щонайменше тристороння угода;

2) орендодавець здає в оренду своє майно, а лізингодавець передає в лізинг майно, яке він спеціально придбав для майбутнього лізингоодержувача;

3) роль лізингоодержувача активніша, ніж орендаря;

4) у разі оренди орендодавець несе відповідальність перед орендарем за виявлені недоліки об'єкта оренди, а в лізингу лізингодавець відповідає за такі недоліки лише тоді, коли сам вибирав продавця (постачальника) об'єкта лізингу або втручався у вибір лізингоодержувачем постачальника майна, виду майна, його характеристик тощо.

Отже лізинг є самостійним фінансово-інвестиційним інструментом, який може значно покращити матеріально-технічне забезпечення галузей економіки України, зокрема і сільського господарства.